

Notat om nettilslutning

Christina Holmbjørn

Lokal tlf.: 76812284
CHHHA@vejle.dk

3. juni 2026

J. nr.: 00.16.00-P15-1-22

Indledning

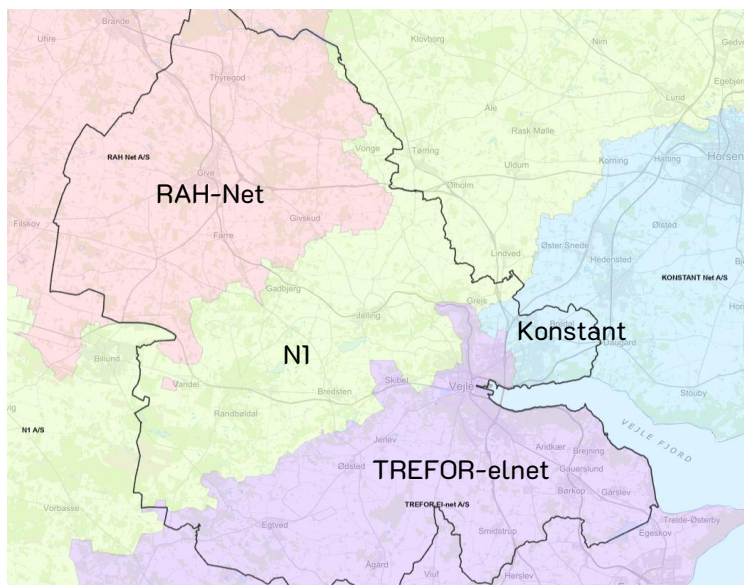
Energinet har indført en ny prioriteringsmodel for større elforbrugere og produktionsanlæg, der søger tilslutning til transmissionsnettet. Modellen er indført på baggrund af et stigende antal ansøgninger om nettilslutning og et behov for at prioritere mellem projekter, da den efterspurgte kapacitet overstiger den tilgængelige netkapacitet.

I det følgende beskrives først hvad prioriteringsmodellen indebærer generelt og dernæst belyses hvordan prioriteringsmodellen påvirker tilslutning i Vejle Kommune.

Netselskaber – organisering af tilslutning

Afhængig af størrelse skal et projekt enten tilsluttes på distributionsniveau hos et netselskab eller transmissionsniveau hos Energinet.

Et projekt starter altid hos distributionsselskabet, der vurderer om projektet er så stort at det skal sendes videre til Energinet. Det er projektejer, der indsender en ansøgning til distributionsselskabet. Det er distributionsselskabet, der står for videresendelse.

**Teknik & Miljø
Plan & Energi**

Åbningstider
Fremmøde
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Telefon
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Figuren viser: Netselskaberne i Vejle Kommune

Energinets og Netselskabernes langsigtede udviklingsplaner

Både Energinet og Netselskaberne udarbejder løbende langsigtede udviklingsplaner for elinfrastrukturen. Formålet med planerne er at identificere fremtidige behov for udbygning og forstærkning af transmissions- og distributionsnettet.

Som led i arbejdet med udviklingsplaner indhenter Energinet og netselskaberne input fra kommunerne om forventede udviklingstendenser og projekter med væsentligt elforbrug eller elproduktion. Det kan fx være arealudlæg til erhvervsområder, planer for byudvikling, VE-anlæg, datacentre, elektrificering af fjernvarme mm. Oplysningerne anvendes til at kvalificere prognoser for den fremtidige efterspørgsel efter netkapacitet og til at understøtte prioriteringen af nødvendige netinvesteringer.

Både Netselskaberne og Energinet får en del henvendelser, hvoraf nogle aldrig bliver realiserede. Energinet har derfor udviklet en ny model for nettilslutning, der skal sikre at det er de reelle og realiserbare projekter der indregnes når det kommende elnet dimensioneres. I Energinets nye model spiller kommunal politisk godkendelse og planlægning (lokalplan) derfor en vigtig rolle.

Ny model – Proces for konkret nettilslutning

I maj 2026 kom der en ny model for sagsbehandling af elnettilslutninger hos Energinet. Formålet er at få prioriteret projekter der er modne og udnyttet kapaciteten i elnettet bedst muligt.

For at komme i betragtning til nettilslutning skal et projekt bestå af 3 modenhedskrav:

1. Projektudvikler skal dokumentere at der enten er en kommuneplanramme, igangsat lokalplan eller politisk intention fra kommunen.
2. Projektudvikler skal fremsende de nødvendige tekniske og projektmæssige oplysninger samt dokumentere, at der kan vedtages en lokalplan inden for 12 måneder.
3. Dokumentation for en vedtaget lokalplan. Først herefter betragtes projektet som fuldt modent til behandling af nettilslutning.

Herefter prioriterer Energinet rækkefølgen mellem de modne projekter, her indgår følgende parametre:

- Almindelig og forventet erhvervs- og byudvikling
- Forbrug placeret i områder med stor elproduktion
- Projekter der aflaster elnettet, fx etablering af nye virksomheder i områder med VE eller ny produktion af VE i områder med energiforbrugende virksomheder.
- Udnyttelse af kapacitet i eksisterende transformerstationer

Batterier og kobling til fjernvarme

Energisystemet balanceres i stigende grad ved at udnytte både batterier og elbaseret fjernvarme. En vigtig løsning er store varmepumper, som kan bruge overskudsstrøm fra vind og sol til at producere varmt vand til fjernvarmenettet der kan lagres. På den måde fungerer fjernvarme som en form for billig og langsigtet energilagring, fordi varme kan lagres i store tanke og bruges senere, når der er behov.

Batterier bruges til hurtig regulering af elnettet. De kan hjælpe med at stabilisere frekvensen og udjævne udsving i produktionen.

Der kan skelnes mellem tre typer batteriløsninger:

- Batterier i energiparker, som er tæt koblet til produktion og bidrager direkte til netafbalancering og forsyningssikkerhed.
- Batterier hos virksomheder, som primært bruges til egen forsyningssikkerhed og til at reducere elforbrug i spidsbelastning.
- Stand-alone batteriparker, som drives af markedsmuligheder og betaling for systemydelser, men som kan optage begrænset netkapacitet uden nødvendigvis at give den største samfundsmæssige effekt.

Der er ikke nogen strategi for batterier hos hverken energistyrelsen, Energinet eller netselskaberne.

Virksomheder i Vejle og forsyningssikkerhed

I Vejle Kommune har vi flere store erhvervsområder med plads til tunge produktionserhverv (op til miljøklasse 6-7) der typisk er energikrævende:

- Vejle Nord
- Vejle Syd
- Give
- Vandel

For at understøtte forsyningssikkerheden for både eksisterende og kommende virksomheder er det hensigtsmæssigt at placere energiproduktion og energiforbrug tæt på hinanden. Herved reduceres behovet for transport af elektricitet gennem elnettet, som udgør en kapacitetsmæssig flaskehals.

Dette er samtidig relevant i forhold til prioriteringskriterierne i *"Ny model for sagsbehandling af elnetstilslutninger hos Energinet"*, som er beskrevet ovenfor.

Vejle Kommunes strategi for placering af VE-anlæg understøtter i høj grad principperne i *"Ny model for sagsbehandling af elnetstilslutninger hos Energinet"*, hvor samplacering af energiproduktion og energiforbrug indgår som et væsentligt prioriteringsparameter.

I Erhvervspark Vandel produceres der allerede energi, mens både Vejle Nord og Give er udpeget som områder for fremtidige energiparker. Vejle Syd ligger i tilknytning til Højen Ådal, der er udpeget som særligt værdifuldt landskab. Det vurderes derfor ikke relevant at etablere en energipark i dette område.

Ved at placere energianlæg i nær tilknytning til erhvervsområder understøtter Vejle Kommune en effektiv udnyttelse af elinfrastrukturen. Jo kortere en given mængde strøm skal bevæge sig fra produktion til forbrug, des mindre belaster strømmen på nettet. Samtidig bidrager strategien til at sikre forsyningssikkerhed og gode udviklingsmuligheder for både eksisterende og kommende virksomheder.

Kommunens mulighed for direkte at påvirke den fremtidige elforsyning er begrænset. En væsentlig del af den grønne elproduktion forventes fremadrettet at komme fra større anlæg, herunder

havvindmølleparker, hvor kapaciteten skal fordeles på tværs af landet. Mange områder og projekter konkurrerer om den samme netkapacitet og de samme tilslutningsmuligheder, herunder store energi- og PtX-projekter i blandt andet Esbjerg, Vejen, Holstebro og Fredericia. Der er derfor ingen garanti for, at ny produktionskapacitet uden for kommunen vil komme virksomheder i Vejle Kommune til gavn.

Samplacering af energiproduktion og energiforbrug er derimod et af de få virkemidler, som kommunen selv kan understøtte via planlægning. Ved at fremme lokal energiproduktion i nærheden af de største forbrugsområder styrkes virksomhedernes adgang til energi, samtidig med at belastningen af det overordnede elnet reduceres. Dette gør kommunen mindre afhængig af fremtidige kapacitetsudbygninger og nationale prioriteringer af elinfrastrukturen.

Nettilslutning af nye virksomheder i Vejle

Vejle Kommune har ikke modtaget henvendelser fra virksomheder, som ikke kan få tilslutning til elnettet. Problemstillingen er dog kendt fra blandt andet Fredericia Kommune og har været omtalt i pressen. Fredericia har en lidt tungere erhvervsstruktur end Vejle med bl.a. raffinaderi, elektrolyse-anlæg, Google-datacenter mv. Netop den type erhverv, der presser kapaciteten på elnettet.

Vejle Kommune har spurgt TREFOR El-net, om der kan opstå lignende kapacitetsudfordringer i Vejle Kommune. TREFOR har oplyst, at de vender tilbage, når de har et samlet overblik. De øvrige netselskaber har ikke rejst problemstillingen.

Energinet oplyser, at den almindelige vækst i elforbruget er indregnet i den eksisterende netkapacitet. Der er derfor fortsat mulighed for at tilslutte mindre og mellemstore virksomheder de fleste steder. Projekter som datacentre, elektrificering af fjernvarme og større byudviklingsområder, kan skabe pres på transmissionsnettet.

Vejle og nabokommunerne er generelt et forbrugsdomineret område, hvor der er et højt elforbrug i forhold til lokal produktion.

Konkret status nettilslutning VE-projekter

I Vejle Kommune er der fire distributionsselskaber: RAH-Net, TREFOR-elnet, N1 og Konstant. Give ligger inden for RAH-Net, Ø. Starup er TREFOR-elnet og Vejle Nord er Konstant.

Vejle Kommune har meldt den politiske principbeslutning om de tre VE-områder (Give Området, Vejle Nord og Ø. Starup) ind til de langsigtede udviklingsplaner hos Energinet og netselskaberne. Det betyder at projekterne er indtænkt når Energinet og netselskaberne laver langsigtet netudvikling.

Energinet netudviklingsafdeling har oplyst at projekterne i Vejle Nord, Give Nord samt det lokalplanlagte solcelleprojekt ved Ringive er indtænkt i forbindelse etablering af de to nye transformerstationer i Mørup og Bredal.

Energipark Give og Vejle Nord forventes først at indgå i den konkrete prioriteringskø, når Vejle Kommune har vedtaget de relevante lokalplaner, jf. Energinets nye prioriteringsmodel. Men alene det, at der er igangsat lokalplan for Give er et vigtigt skridt i forhold til Energinets modenhedskrav.

Når der foreligger en endelig lokalplan, vil Energinet kunne vurdere projekterne efter *"Ny model for sagsbehandling af elnettilslutninger hos Energinet"*.

Projekterne er placeret i tilknytning til eksisterende erhvervsområder med et betydeligt elforbrug. Samtidig indgår etableringen af nye transformerstationer i Mørup og Bredal samt de planlagte opgraderinger af 150 kV- og 400 kV-nettet i området.

Disse forhold understøtter i vid udstrækning de kriterier, der indgår i Energinets prioriteringsmodel. På den baggrund forventes projekterne at blive prioriterede i Energinets kommende prioritering af nettilslutningskapacitet

Et projekt får først tildelt konkret kapacitet når der er indgået Nettilslutningsaftale mellem opstiller og netselskab/Energinet.

Ø. Starup	Nettilslutningsaftale med TREFOR EL-net er underskrevet. Tilslutning forventes i 4. kvartal 2027.
Ringive – Solceller	Projektet skal tilsluttes Energinets station i Mørup. Projektet er i den konkrete tilslutningskø, og tilslutning forventes i 2030.
Give - Energipark	Eurowind har indsendt det første ansøgningsmateriale til RAH Net. Ansøgningen er endnu ikke videresendt til Energinet. Projektet opfylder 1. krav om modenhed, da der er igangsat lokalplan. Projektet indgår i Energinets langsigtede planlægning. Energinets netudviklingsafdeling oplyser at de forventer, at der vil være kapacitet ved Mørup eller Thyregod Station. Mørup forventes idriftsat i 2030.
Vejle Nord	Projektet forventes tilsluttet Bredal Station. Projektet indgår i Energinets langsigtede planlægning. Energinet netudviklingsafdeling oplyser at de forventer, at der vil være den nødvendige kapacitet.

Opsummering

Vejle Kommune kan kun i begrænset omfang påvirke den overordnede elforsyning. Større dele af den fremtidige elproduktion forventes at komme fra havvind, hvor kapacitet fordeles nationalt, og hvor der er hård konkurrence om nettilslutning mellem store energiprojekter i hele landet.

Kommunens væsentligste handlemulighed i forhold til kapacitetsproblemer i elnettet er derfor gennem planlægningen at understøtte samplacering af energiproduktion og energiforbrug i Vejle Kommune. Ved at placere energiproduktion i tilknytning til eksisterende erhvervsområder kan behovet for transport i elnettet reduceres, og virksomhedernes adgang til energi styrkes lokalt.

Konkret er VE-projekterne i Vejle Kommune er indtænkt i Energinets langsigtede netudviklingsplaner. Energinets netudviklingsafdeling oplyser at energiparkerne i Vejle N og Give er indtænkt i udbygningen af transformerstationer i både Bredal og Mørup.

Ø. Starup og Ringive er tildelt kapacitet på en konkret transformerstation. Og Give er med en politisk igangsat lokalplan et skridt videre i forhold til Energinets modenhedskrav.

Der tildeles konkret kapacitet til både Give og Vejle N når der er vedtaget en lokalplan og nettilslutningsaftale mellem projektudvikler og netselskab/Energinet er underskrevet.